

Andrzej Flodowski

Walka o władztwo nad morzami

Zawrotne tempo zbrojeń morskich

Przed światem coraz wyraźniej zarysowują się kontury nowej zawieruchy. Wszystkie państwa przygotowują się w gorączkowym tempie do wojny, wzmacniając siły swych armii na lądzie

nasze na morzu wzrosły w szybkim tempie. I tak flota polska liczy obecnie 4 przeciwtorpedowce, 5 okrętów podwodnych, 1 stawiacz min, 3 torpedowce, 4 traulery, 2 kanonierki i kilka okrętów

ów na godzinę, poza tym okręty liniowe posiadają grubą, nadzwyczaj silny pancierz, a wyporność liniowców waha się w granicach od 35 do 45 tysięcy ton. Ostatnio mocarstwa przystąpiły do budo-

51 kontrtorpedowców i 16 okrętów podwodnych.

Przyjrzyjmy się teraz rozwojowi floty naszego zachodniego sąsiada. W roku 1936 Niemcy posiadały 140 okrętów o ogólnym tonażu wynoszącym około 123.000 ton. W roku 1938 tonaż floty niemieckiej gwałtownie wzrósł i wynosił około 200 tys. ton, po wykończeniu zaś nowo zamówionych okrętów niemieckich flota Rzeszy liczyć będzie niebawem około 250 okrętów o tonażu przekraczającym 300.000 ton. Równoległe ze wzrostem floty niemieckiej rośnie gwałtownie budżet marynarki wojennej Rzeszy. I tak w roku 1933—4 budżet ten wynosił 184 mil. marek, w roku zaś 1938—39 budżet niemieckiej marynarki podskoczył do 2 miliardów marek. Zaznaczyć należy, że

nie Niemcom sekunduje faszystowska Italia, której flota liczy 350 jednostek bojowych (w tym 110 przeciwtorpedowców i torpe-

trzecim miejscu po Niemczech i Szwecji (74 tys. ton.), przed Finlandią (13 tys. ton.), Estonią (2.500 ton.) i Łotwą (1800 ton.).

FORTEPIANY I PIANINA
w wielkim wyborze i na dogodnych warunkach

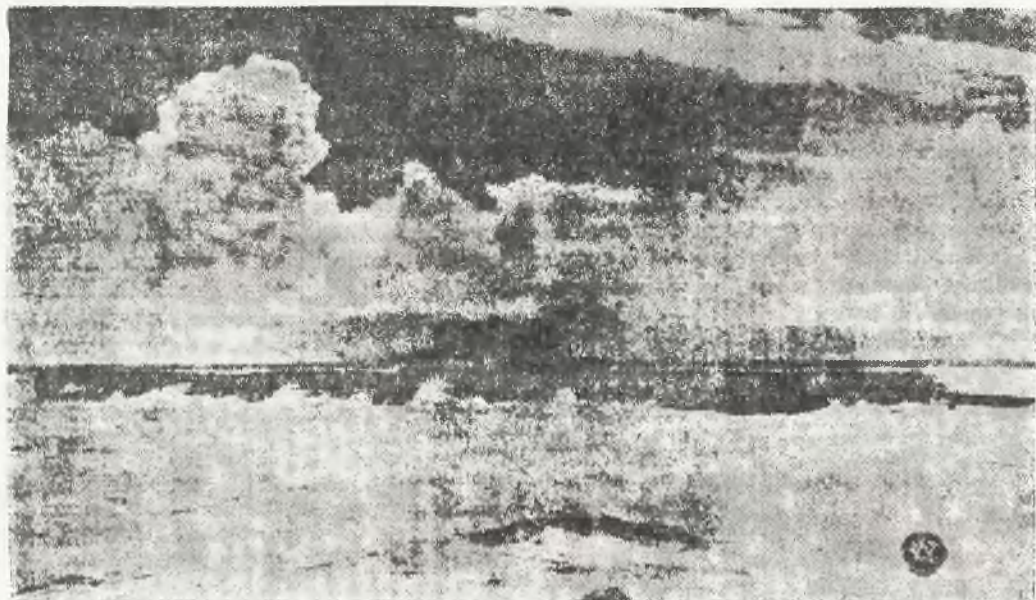
B. SOMMERFELD

Warszawa, Marszałkowska 83,
Skład fabryczny

dowców, 87 okrętów podwodnych, 22 krążowniki), o ogólnym tonażu wynoszącym około 450 tys. ton. Poza tym Italia posiada w budowie 52 okręty o tonażu 200 tys.

Litwa zaś dotychczas floty wojennej nie posiada.

Jak wynika z powyższego przeglądu sił morskich poszczególnych państw, zbrojenia na morzu wzro-

Polski okręt podwodny „Orzeł”.

na morzu i w powietrzu. Znany jest żywiołowy rozwój lotnictwa wojennego, lotnictwa, które w przyszłej wojnie odegrać ma decydującą rolę. W nie mniejszym tempie rośnie flota wojenna potęg świata. Powstają nowe typy okrętów: obok małych zwinnych torpedowców rodzą się potężne, opancerzone, pływające fortece.

Od czasów kiedy Anglia odniosła świetne zwycięstwo nad „Niezwyciężoną Armadą” hiszpańską, siły jej na morzu poczęły błyskawicznie wzrastać. Niebawem An-

pomocniczych o ogólnym tonażu przekraczającym 17 tys. ton.

Najnowocześniejszym niewątpliwie urządzonym okrętem polskim jest okręt podwodny „Orzeł” wcielony do polskiej marynarki wojennej w rocznicę odzyskania dostępu do morza — dnia 10 lutego b. r. — „Orzeł” wybudowany został w stoczni „De Schelde” w Holandii, wyporność jego wynosi 1100 ton. Uzbrojenie „Orza” stanowią: 6 aparatów torpedowych jedno działo 100 mm. i 2 działka 44 mm.

Dla uzyskania pełnego obrazu

wy okrętów liniowych o znacznie większej jeszcze wyporności.

Drugą kategorią okrętów decydujących o losach bitew morskich są przeciwtorpedowce i torpedowce. Do zadań tych okrętów należy eskorta, walka z okrętami podwodnymi oraz z lekkimi jednostkami nieprzyjacielskimi, łączność, zwiady, stawianie zasłon dymnych itp. Różnica między przeciwtorpedowcami a torpedowcami polega na tym, że przeciwtorpedowce posiadają większą wyporność (do 3000 ton) oraz grubsze opancerzenie i silniejsze uzbrojenie artyleryjskie.

Ważną rolę w bitwach morskich odgrywają także okręty podwodne.

Jak na wstępie zaznaczyliśmy, najsilniejszą flotę posiada w chwili obecnej Wielka Brytania, przy czym ogólny tonaż floty wielko - brytyjskiej wynosi milion pięćset tysięcy ton. Flota Wielkiej Brytanii liczy 15 olbrzymich pancerników, 59 krążowników, 160 przeciwtorpedowców, 49 okrętów podwodnych oraz około 150 okrętów pomocniczych, jak: traulery, służące do połowienia min, eksortowce ścigacze, lotniskowce i t. p. Niebawem tonaż floty wielko - brytyjskiej znacznie wzrośnie, w budowie jest bowiem kilkadziesiąt okrętów o ogólnym tonażu około 7.000 ton. Charakterystyczne jest, że bezpośrednio po wojnie Anglia pod wpływem „pacyfistów” dążyła ze względów oszczędnościowych do redukcji swoich sił morskich, wobec jednak gwałtownego wzmocnienia niemieckich i włoskich zbrojeń na morzu Anglia przystąpiła w roku 1936 do rozbudowy swej marynarki wojennej.

Drugą potęgą na morzu są Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, przy czym tonaż floty amerykańskiej jest niewiele mniejszy od tonażu floty angielskiej, wynosi bowiem przeszło milion trzysta tysięcy ton. Ameryka posiada ogółem 485 okrętów, w tym, 213 kontrtorpedowców, 42 traulery, 78 okrętów podwodnych, 15 pancerników, 30 krążowników i t. p. Ilość okrętów floty amerykańskiej wzrosła niebawem o 85, w tym

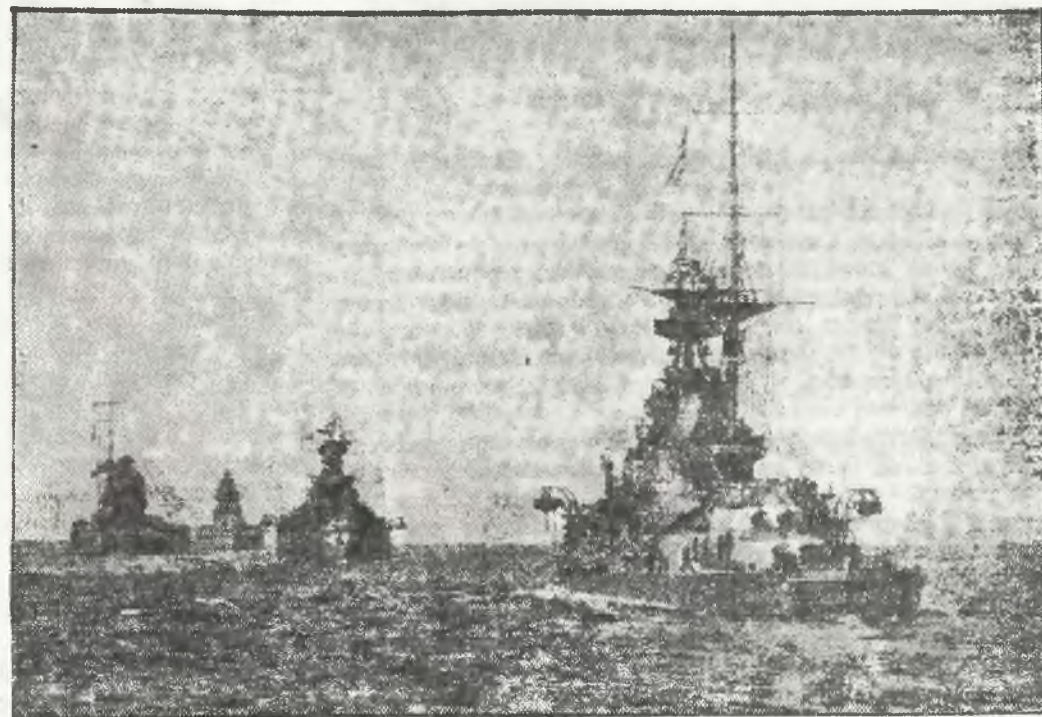
Jak pracuje serce?

U noworodka serce daje 150 skurczów na minutę. Po godzinie życia spadają one do 10, poczem znów wraca do normy poprzedniej, by po trzech miesiącach spaść na 140 po roku na 111, po 6 latach na 98, a po 21-szym na 72 uderzeń na minutę.

Zgon

malarza rumuńskiego

W dniu 2 kwietnia zmarł w Bukareszcie sławny malarz rumuński Teodorescu Sion. Zmarły liczył 57 lat.

Angielskie okręty wojenne: „Revenge”, „Royal Oak”, „Rodney” i „Nelson”.

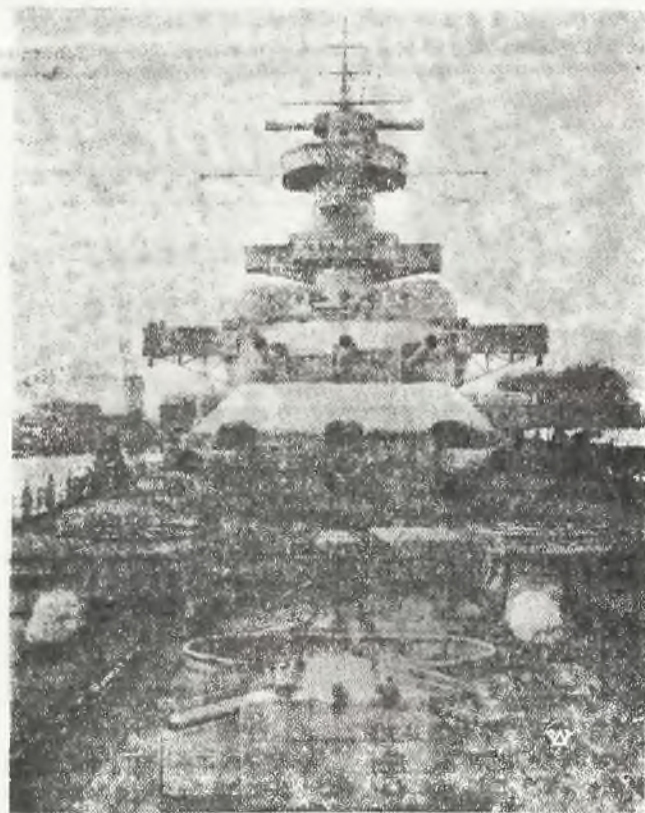
UBRANIA • PALTA w dużym wyborze

Al. Jerozolimskie 7 Stefan FIBICH

do roku 1935 na mocy postanowień traktatu Wersalskiego tonaż niemieckiej floty wojennej nie mógł przekroczyć 100.000 ton wyporności. W r. 1935 Niemcy ze-

ton. Zaznaczyć należy, że budżet marynarki wojennej Italii wzrósł w porównaniu z rokiem 1935/6 o około 80 proc. i wynosi obecnie 2 miliardy lirów.

W sposób gwałtowny od roku 1935, t. j. od czasu, kiedy Niemcy podeptali postanowienia traktatu Wersalskiego. W wyścigu zbrojeniowym, którego tempo błyskawic-

Niemiecki pancernik „Scharnhorst”.

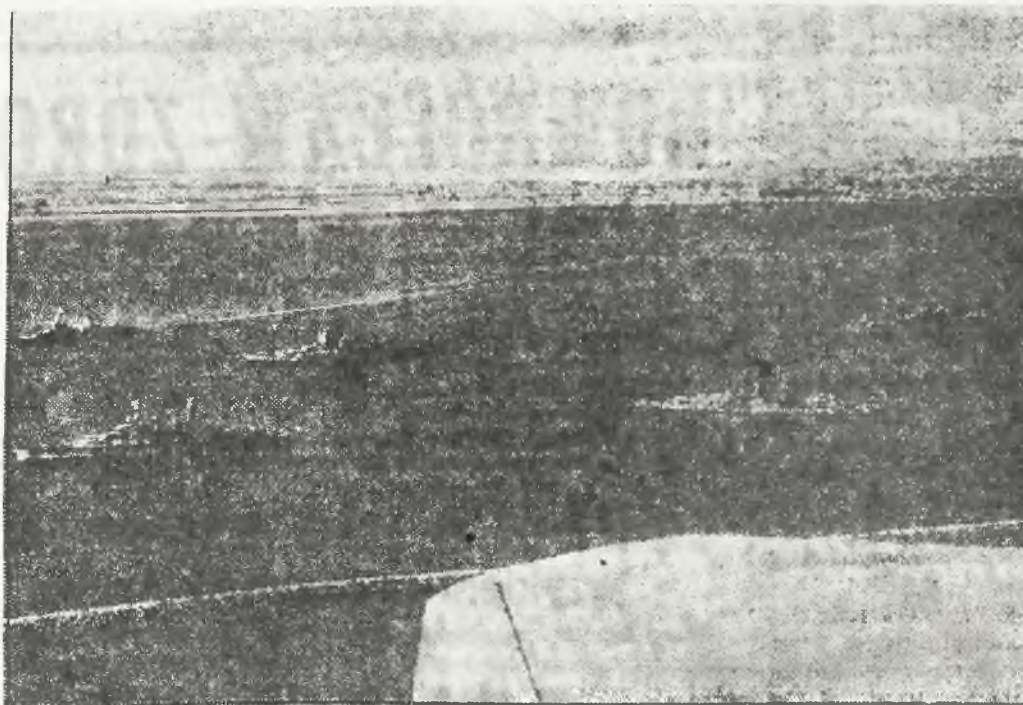
glia stała się władczynią mórz.

Po wojnie światowej, ściśle mówiąc od czasu kiedy we Włoszech i w Niemczech objęli rządy Mussolini i Hitler odradzające się narody włoski i niemiecki przyspieszyły tempa w akcji dobrodziejstwa na morzu. Najszybciej obecnie rozrasta się niewątpliwie flota niemiecka. Ambicją bowiem Trzeciej Rzeszy jest opanowanie mórz i wydarzenie hegemonii nad wodami starej Anglii.

Zbroi się także na morzu i Polska. Nasza flota powstała w roku 1918, kiedy przydzielono Polsce na mocy traktatu Wersalskiego stary okręt hydrograficzny „Pomorzanie”. Dzięki wysiłkowi całego Narodu Polskiego siły

porównajmy jednak nasz dorobek na morzu z dorobkiem starych morskich potęg.

Przed wszystkim przy porównaniu rzuca się w oczy fakt, że Polska buduje niewielkie choć do skonałe uzbrojone i opancerzone zwinne okręty, unikając budowy pływających fortec. Tymczasem koniec flot potęg morskich stanowią okręty liniowe (pancerniki i krążowniki) czyli okręty - olbrzymy przeznaczone do walki liniowej z głównymi siłami przeciwnika. Okręty liniowe wyposażone są w znaczną ilość dział artyleryjskich najcięższych kalibrów (do 406 mm.). Drugą cechą okrętów liniowych jest duża ich szybkość, dochodząca do 35 węz-

Fragment z manewrów floty amerykańskiej.

rwali jednostronnie wojskowe postanowienia traktatu Wersalskiego, przystępując do gwałtownych zbrojeń na morzu. Według oficjalnych planów niemieckich tonaż floty trzeciej Rzeszy wzrośnie do roku 1942 do 400.000 ton.

Niemieckie gwałtowne zbrojenia na morzu zmusiły także Francję do rozbudowy floty wojennej. Obecnie Francja posiada 270 okrętów o ogólnym tonażu przekraczającym 580.000 ton. Większość okrętów francuskich stanowią przeciwtorpedowce i torpedowce (72) oraz okręty podwodne (70). W budowie Francja posiada obecnie 63 okręty o ogólnym tonażu wynoszącym około 150 tys. ton.

W rozwoju floty wojennej dziel-

Do morskich potęg świata zaliczyć należy Japonię, której flota liczy 300 okrętów o tonażu wynoszącym około miliona ton, oraz Rosję Sowiecką (około 450 okrętów o tonażu 300 tys. ton).

Z pośród państw Bałtyckich flota polska (17 tys. ton.) stoi na

cznie wzrasta, biorąc udział w wyścigu zbrojeń. W wyścigu tym Polska nie może pozostać w tyle. Siły zbrojne Rzeczypospolitej muszą wzrastać w takim samym, a nawet w jeszcze większym tempie, niż siły państw obcych. Jedynie bowiem z silnym liczy się świat.

RADOSCIA ŻYCIA jest URODA!

Osiągnąć ją może każda Pani, która używa stale i wyłącznie

MYDEŁ PRZETŁUSZCZONYCH, PUDRÓW i KREMÓW

LAB. CHEM.-FARM.

M. Malinowskiego

Warszawa, Chmielna 4

Do nabycia we wszystkich, pierwszorzędnym firmach.

NOWOŚĆ!

DOBRA PASTA DO ZĘBÓW!